

Jaarverslag 2016, tevens jaarplan 2017 en prognose 2018

Nederlandse Elasmobranchen Vereniging (NEV)

Nederlandse Elasmobranchen Vereniging
Hobbemakade 118-hs
1071 XW Amsterdam
KvK nr: 57410739
Btw-nr NL 852568502 B01

Introductie

De Nederlandse Elasmobranchen Vereniging (NEV) heeft als doel het ontwikkelen en toepassen van wetenschappelijke kennis ten behoeve van (inter)nationaal beleid en beheer van kraakbeenvissen (haaien en roggen). De vereniging brengt wetenschappers, natuurbeschermers en beleidsmakers samen om dit doel te bereiken, middels onderzoek, dialoog en communicatie.

Voor vrijwel alle soorten haaien en roggen is weinig informatie beschikbaar over hun biologie, voorkomen en verspreiding om goed beheer mogelijk te maken. In (visserij)onderzoek worden ze vaak niet meegenomen vanwege hun lage commerciële waarde en het feit dat zij slechts in geringe aantallen voorkomen. Wat wel bekend is dat het met veel soorten haaien en roggen slecht gaat. Door hun specifieke voortplanting, met late geslachtsrijpheid en weinig nakomelingen, zijn zij gevoelig voor verstoringen zoals overbevissing en habitat vernietiging. Ook worden veel kraakbeenvissen bijgevangen in visserijen op andere soorten. Het is in de afgelopen jaren moeilijk gebleken om goed beleid te ontwikkelen om dit tij te keren met name omdat er grote lacunes bestaan in de kennis die we hebben over haaien en roggen in Nederlandse wateren.

De NEV is opgericht in 2010 met als doel deze hiaten in de kennis aan te wijzen en in te vullen zowel door eigen onderzoek als in samenwerking met partners in Nederland maar ook daarbuiten. Wij streven ernaar door goede kennis en het juiste beheer alle soorten kraakbeenvissen die voorkomen in Nederlandse wateren maar ook soorten die internationaal beheerd worden in fora waar de Nederlandse overheid bij betrokken is op een gezond populatieniveau te brengen en te houden.

In de 7 jaar dat de vereniging bestaat heeft zij een goede naam opgebouwd op het gebied van wetenschappelijk en beleidsadvies en is zij het eerste aanspreekpunt voor overheid, ngo's en visserij als gesproken wordt over haaien en roggen in Nederlandse wateren.

Voor de toekomst ligt onze ambitie in het verder versterken van onze leidende positie in Nederland zowel door zelf wetenschappelijk onderzoek te initiëren als door actief beleidsmakers te benaderen en hen te helpen een visie op beleid voor haaien en roggen te ontwikkelen en daar educatie en communicatie naar een breed publiek. Daarnaast zullen wij ons verder richten op het ontwikkelen

van en verder uitwerken van onze internationale portefeuille in samenwerking met buitenlandse partners.

Prioriteiten

Het hoofddoel van de vereniging is het zich inzetten voor het duurzaam beheer van haaien en roggen, waarin de focus ligt op soorten die leven in de wateren van Europa en van het Koninkrijk der Nederlanden en voor de soorten die worden (bij)gevangen door Nederlandse vloot.

De vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- a. Wetenschappelijk onderzoek uit te voeren, te faciliteren en te stimuleren om op deze manier de kennisbasis nodig voor (inter)nationaal beleid, beheer en behoud van elasmobranchen te voeden;
- b. Zich op nationaal en internationaal niveau in te zetten voor duurzaam beheer van kraakbeervispopulaties, duurzame visserij en bescherming van de marine fauna en kwetsbare habitats;
- c. Bewustwording te creëren over elasmobranchen en hun leefomgeving;
- d. Het uitbrengen van advies aangaande haaien- en roggenonderzoek, beleid en besluitvorming;

Drie pijlers vatten de prioriteiten van de NEV samen, vormen de kern van de organisatie en de randvoorwaarde voor de projecten. Dit zijn:

1. Onderzoek naar haaien en roggen aangezien de basis van ons werk gevormd wordt door goede, betrouwbare informatie;
2. Beleidsadvies naar overheden en beleidsbeïnvloeding waar wij denken dat de beleidskaders te kort schieten om goed beheer mogelijk te maken;
3. Communicatie en bewustwording over haaien en roggen om draagvlak voor goed beheer te helpen creëren.

In de praktijk worden deze activiteiten gezamenlijk opgepakt binnen onze aandachtsgebieden.

Het werk van de NEV in 2016 en 2017

Consolidatie en verdieping

In 2016 is ervoor gekozen om alle mensen werkzaam binnen de projecten van de NEV als ZZPer te laten in te huren. Dit beter aansluit op de projectgebonden werkwijze van de NEV en de nodige flexibele mogelijkheden geeft voor een groeiende organisatie als de NEV. De Nederlandse overheid heeft in februari 2016 een nieuwe wet aangenomen die de regels voor werken met ZZpers veranderd. Er is echter nog veel onduidelijkheid over wat de nieuwe regels en voorwaarden zullen zijn en er is derhalve besloten handhaving van de wet uit te stellen tot 2018. Dit in het oog houdende heeft de NEV er voor gekozen te wachten met aanpassingen in het personeelsbeleid tot er politieke keuzes zijn gemaakt over hoe om te gaan met inhuur en derhalve ook voor 2017 met zelfstandigen te blijven werken.

Op 1 januari 2017 waren de volgende personen aan de NEV verbonden

BESTUUR

Naam	Functie	sinds
Herman Verheij	Voorzitter	31 maart 2015
Jan Willem Wijnstroom	Vice voorzitter	31 maart 2015
Dolfi Debrot	Secretaris	31 maart 2015
Pavel Klinkhamers	Penningmeester	19 mei 2016
Savannah Koolen	Voorgedragen secretaris	

UITVOERINGSORGANISATIE

Naam	Functie	sinds
Irene Kingma	Directeur	12 augustus 2015
Paddy Walker	Hoofd wetenschap	12 augustus 2015
Linda Planthof	Projectmedewerker	1 april 2015

INTERNATIONALE ADVIESRAAD

Naam	Organisatie	sinds
Martin Clark	Independent Consultant	April 2010
Sonja Fordham	Shark Advocates International	April 2010
Heike Zidowitz	Deutsche Elasmobranchieren Gesellschaft	April 2010

Projecten 2016

Afgeronde projecten

Expert meetings Amsterdam

Oprachtgever: Ministerie van Economische Zaken (Mevr. Gelare Nader)
Projectleider: Irene Kingma
Projectmedewerkers: Paddy Walker
Looptijd project: Dec 2015 – Feb 2016
Status: Verslag goedgekeurd door opdrachtgever, eindfactuur betaald

In overleg met het ministerie van Economische Zaken is het budget dat over was voor onkosten in het KRM project dat afgerond werd in 2015 gebruikt om 2 expert meetings te organiseren in Amsterdam (in December 2015 en Februari 2016), Deze internationale workshops vormden de aanzet voor een advies van de Noordwestelijke wateren adviesraad voor het beheer van rogggen en haaien binnen het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Onderzoek naar voorwaarden voor herintroductie haaien en rogggen in de Waddenzee en Noordzee

Oprachtgever: Wereld Natuurfonds Nederland (mevr. E. Hugenholtz & mevr. M. vd Water)
Projectleider: Paddy Walker

Projectmedewerker: Linda Planthof
Looptijd project: juni 2015 – februari 2016
Status: eindrapportage goedgekeurd, eindfactuur betaald

WNF is in samenwerking met Delagua Consultancy een project gestart om de mogelijkheden van de herintroductie van haaien en roggen in De Noordzee te verkennen. Een van de maatregelen voor herstel van haaien en roggen populaties zou de herintroductie van deze soorten kunnen zijn waarbij gekweekte individuen in het mariene milieu worden losgelaten. De NEV is in 2015 als adviseur bij dit project betrokken geweest om te onderzoeken aan welke voorwaarden een herintroductie traject moet voldoen om aan te sluiten bij de IUCN-richtlijnen hierover.

Een beleidsstrategie voor beheer van haaien in internationale context

Oprachtgever: Ministerie van Economische Zaken (Mevr. Gelare Nader)
Projectleider: Paddy Walker
Projectmedewerkers: Irene Kingma
Looptijd project: Dec 2015 - feb 2016
Status: Concept strategie goedgekeurd, eindfactuur betaald

In opdracht van het ministerie van Economische zaken heeft de NEV een advies beleidsstrategie voor haaien in het internationaal speelveld geschreven. In de strategie worden adviezen gegeven voor een integrale Nederlandse haaien visie waar het gaat om de EU, internationale water en Caribisch Nederland.

Expert meeting Bonaire

Oprachtgever: Ministerie van Economische Zaken (Mevr. Gelare Nader)
Projectleider: Irene Kingma
Projectmedewerkers: Paddy Walker
Looptijd project: Oktober 2016
Status: Concept verslag ingediend bij opdrachtgever, eindfactuur betaald
Status: Concept strategie goedgekeurd, eindfactuur betaald

In opdracht van het ministerie van Economische zaken heeft de NEV een stakeholder meeting georganiseerd

Lopende projecten

Save our Sharks: Beheer en bescherming haaien rond de Nederlands Caribische eilanden

Oprachtgever: Dutch Caribbean Nature Alliance
Projectleider: Irene Kingma
Wetenschapscoördinator: Paddy Walker
Projectmedewerker: Linda Planthof
Looptijd project: Juli 2015 – Juni 2018
Status: jaarrapportage goedgekeurd

Omschrijving:

In augustus 2014 is de NEV benaderd door de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) om mee te schrijven aan een speciaal project voor de Postcode Loterij over haaienbescherming in het Nederlands Caribisch gebied. Dit project is in januari 2015 toegekend en sinds 1 juli 2015 is de NEV de Nederlandse partner van de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) in het Save our Sharks project. Dit project is gericht op aanwijzen van de volledige EEZ van de Caribisch Nederlandse Eilanden als een haaien reservaat. Wij verzorgen voor dit project de communicatie in Nederland (naar overheid, stakeholder en het algemene publiek).

In maart 2017 is een rapportage over 2016 en een planning voor 2017 ingediend, deze is in mei 2017 goedgekeurd door de projectleiding van DCNA.

Doorlopend advies ministerie EZ mbt haaien en roggen

Opdrachtgever: Ministerie van Economische Zaken (Mevr. Gelare Nader)
Projectleider: Irene Kingma
Projectmedewerkers: Paddy Walker
Looptijd project: Juli 2016 – januari 2017
Status: rapportages en factuur ingediend

Sinds haar oprichting is de NEV de belangrijkste adviseur van het ministerie van EZ waar het gaat om haaien en roggen. In november 2016 hebben wij een overeenkomst voor doorlopend advies aangevuld met korte opdrachten voor specifieke taken zoals het organiseren van bijeenkomsten en uitgebreide adviezen op gerichte vragen ondertekend.

Project voor 2017**Advies ministerie van EZ**

Het ministerie van Economische zaken heeft ons verzocht voor 2017 vier kleine projecten op te zetten met betrekking tot onderzoek en advies naar haaien en roggen zowel in Nederland als in de Cariben:

Onderwerp	Beschrijving
Shark round tables	Internationaal thematisch stakeholder workshops over haaien en roggen beheer
Shark dialogues	Opzetten van een kennis en informatie uitwisselings platform tussen wetenschappers, overheid, vissers, NGOs en overige stakeholders.

Bycatch reduction Saba	Reductie van bijvangst van met name verpleegsters haaien in de kreeften visserij op de Saba bank realiseren. Project in samenwerking met de Saba Conservation Foundation.
Bycatch reduction Bonaire	Reductie van bijvangst van haaien in de lijnvisserij rond Bonaire realiseren. Project in samenwerking met Stinapa Bonaire.

PEW – End Overfishing in North Western Europe

The Pew Charitable Trusts heeft aangegeven dat zij na jaren Irene als zelfstandige te hebben ingehuurd vanaf 2017 graag via de NEV zouden werken om Irene in te huren voor de Ending Overfishing in North Western Europe campagne. Deze campagne is gericht op de implementatie van het gemeenschappelijk visserijbeleid in de EU met name het instellen van strikte duurzame vangstlimieten voor alle Europese visserijen.

Aanvullend heeft Pew de NEV gevraagd een consultant uit een ander EU-land (Polen) die werkzaam zal zijn binnen hetzelfde project onder contract te nemen.

De campagne loopt tot in ieder geval tot eind 2018 met mogelijke uitloop tot eind 2020.

Verwachting projecten 2017 – 2018

Samenwerking met Caribische Partners

Via het Save our Sharks project hebben wij veel nieuwe contacten gemaakt met organisaties en overheden in de Cariben. Vanuit verschillende kanten zijn wij inmiddels benaderd om verder te praten over mogelijke vervolgprojecten in onderzoek naar en beleid voor haaien in de *Wider Caribbean Region*. In augustus gaat Irene hierover in gesprek met wetenschappelijke organisaties tijdens het congres van de American Elasmobranch Association in Austin Texas.

Shark Tool projectaanvraag

Dr Paddy Walker is met meerdere internationale partners op zoek naar fondsen voor het opzetten van een ambitieus wetenschappelijk programma gericht op het vullen van kennis hiaten die bestaan over abundantie en distributie van elasmobranchen in Europese wateren.

Taken NEV buiten projecten

Om aan haar hoofddoelstellingen en kerntaken te voldoen heeft de NEV een aantal werkzaamheden opgenomen die zij essentieel acht om de doelen voor de organisatie te bereiken. Dit betreft het opzetten en uitwerken van een wetenschappelijke agenda, het gevraagd en ongevraagd geven van beleidsadvies en coördinatie van inzet op elasmobranchen door NGOs en andere stakeholders. De NEV ontvangt geen directe financiering voor het uitvoeren van deze werkzaamheden maar ziet het als een van haar kerntaken om deze rol te vervullen.

Wetenschappelijke agenda

EEA2017 conferentie

Van 12 tot en met 14 oktober organiseert de NEV de jaarlijkse wetenschappelijke bijeenkomst van de European Elasmobranch Association. De conferentie zal gehouden worden in het KIT (voormalig Koninklijk Instituut voor de Tropen) in Amsterdam. In het programma is zowel aandacht voor de laatste ontwikkelingen op wetenschappelijk gebied als de lopende vraagstukken in beleid en de rol die wetenschap kan spelen om die te beantwoorden. DE Rijksuniversiteit Groningen heeft toegezegd een partner in de organisatie te willen zijn.

Aankondiging:

The Dutch Elasmobranch Society is pleased to host the 21st European Elasmobranch Association Scientific Conference from 12-14 October in Amsterdam, the Netherlands. We hope to meet you at a stimulating conference where the latest and greatest in elasmobranch research will be presented. In keeping with the EEA's role of providing an interface between science and policy, we have chosen as an underlying theme for this year's meeting:

"The science you need for the policy you want"

Conference sessions will cover, but are not limited to: perspectives for spatial management; movement ecology; coherence in international legislation and policy; selectivity, survival, and discards of elasmobranchs in fisheries; and elasmobranch husbandry. We have invited internationally renowned keynote speakers to introduce the sessions.

Starting on Thursday, October 12th (1 pm), and ending on Saturday, October 14th (5 pm), the conference will include a diverse program of lectures and breakout sessions on key topics in the study of cartilaginous fishes. A poster session will be organized on Saturday and every poster presenter will be allowed to pitch his or her topic on the main stage. The icebreaker event on Thursday evening will be held at a nearby venue and on Friday evening, there will be a public event. The conference dinner is set for the final Saturday evening. In addition, an excursion will be offered on Sunday the 15th.

Om de kosten te dekken van de conferentie zijn al een meerder mogelijke bronnen van financiering benaderend hieronder een overzicht van het totale budget.

Budget EEA 2017

Totale uitgaven	€ 34.325,00
Waarvan:	
– Kosten congrescentrum	€ 18.325,00
– Reis- en verblijfkosten sprekers	€ 8.000,00
– Overige kosten	€ 8.000,00
Totale ontvangsten	€ 34.500,00
Waarvan:	

–	Gevraagde KNAW subsidie	€ 7.000,00
–	Bijdrage Save our Seas Foundation	€ 4.000,00
–	Bijdrage Save our Sharks	€ 4.000,00
–	Inschrijfgelden deelnemers	€ 15.750,00
–	Overige inkomsten	€ 750,00
–	Eigen middelen NEV	€ 3.000,00

Project ondersteuning

Per 1 juli zullen wij Dhr. Guido Leurs voor 4 dagen per maand inhuren als wetenschappelijk project ondersteuner, dit zal deels vanuit de projecten en deels vanuit eigen middelen van de NEV gebeuren. Een deel van zijn taken zal zijn om de wetenschappelijk ambities van de NEV verder uit te werken en vorm te geven.

